

SYLLABUS

1. Puni naziv nastavnog predmeta:

Automatizacija tehnoloških procesa

2. Skraćeni naziv nastavnog predmeta / šifra:

ne popunjavati

3. Ciklus studija:

1

4. Bodovna vrijednost ECTS:

4

5. Status nastavnog predmeta: Obavezni Izborni**6. Preduslovi za polaganje nastavnog predmeta:**

Procesna mjerna tehnika

7. Ograničenja pristupa:

Nema

8. Trajanje / semestar:

1

9. Sedmični broj kontakt sati:

9.1. Predavanja:

3

9.2. Auditorne vježbe:

0

9.3. Laboratorijske / praktične vježbe:

1

10. Fakultet:

Tehnološki fakultet

11. Odsjek / Studijski program:

Hemijsko inženjerstvo i tehnologija

12. Odgovorni nastavnik:

dr.sci.Zehrudin Osmanović, red. prof.

13. E-mail nastavnika:

zehrudin.osmanovic@untz.ba

14. Web stranica:

untz.ba

15. Ciljevi nastavnog predmeta:

Na ovom kursu stječu se osnovna znanja o mjerenju procesnih veličina, opisu dinamičkog vladanja sistema, strukturnom prikazu osnovnih komponenti i sistemima automatskog upravljanja u procesnoj industriji.

16. Ishodi učenja:

Na kraju semestra uspješni studenti koji su tokom čitavog nastavnog perioda kontinuirano obavljali svoje obaveze će biti osposobljeni da:

- samostalno pronalaze literaturu potrebnu za rješavanje automatizacije u procesnoj industriji,
- razmijevanje procesnih sistema, mjerne opreme i opreme za regulaciju i automatizaciju procesa.

17. Indikativni sadržaj nastavnog predmeta:

Pojam mjerenja. Mjerenje neelektričkih veličina. Senzori, mjerni članovi i mjerni uređaji. Industrijsko, procesno i laboratorijsko okruženje i instrumentacija. Postupci mjerenja: mehaničkih (put, nivo, debljina, gustoća, stezanje, sila, naprezanje, brzina, snaga, protok, viskoznost), termičkih (temperatura, količina topline, vlažnost), optičkih (fotoelektričkih, svjetlosnih) i ostalih neelektričkih veličina. Laplasove transformacije. Prenosne funkcije. Analiza stabilnosti regulacijskog sistema. Procesna kontrola. Automatska kontrola. Senzori. Kontroleri. Programski logički kontroleri. Tipovi kontrole sistema. Automatizacija hidrodinamičkih procesa. Miješanje tečnosti i gasova. Miješanje tekućina. Razdjeljivanje sistema. Automatizacija toplinskih procesa. Grijanje i hlađenje. Sušenje. Uparavanje, kristalizacija, destilacija. Procesi sa izmjenom mase. Reakcijski sistemi.

18. Metode učenja:

- predavanja,
- prezentacije,
- individualni i timski projekti.
- posjete industrijskim postrojenjima.

19. Objašnjenje o provjeri znanja:

Predispitne obaveze:

Test br.1	30 bodova
Test br.2	30 bodova
Aktivnost na nastavi	5 bodova
Individualni projekt	5 bodova
Timski projekt	5 bodova
Aktivnost na vježbama	5 bodova

Ispitne obaveze

Završni ispit	20 bodova
---------------	-----------

20. Težinski faktor provjere:

Testovi na predispitnim obavezama moraju imati najmanje 50 % bodova. Da bi student položio predmet mora ostvariti minimalno 55 kumulativna boda. Prisustvo predavanjima i vježbama je obavezujuće za sve studente.

21. Osnovna literatura:

1. Sead Avdić, (2024), Fleksibilna automatika, PrintCom doo Tuzla (Tehnološki fakultet, biblioteka In. broj 8557)

22. Internet web reference:

<https://www.mckinsey.com/featured-insights/future-of-work/skill-shift-automation-and-the-future-of-the-workforce>

23. U primjeni od akademske godine:

2023-2024

24. Usvojen na sjednici NNV/UNV:

03.02.2026